

Upendo wa Mungu wa Haki

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Zab. 33:5, Zab. 85:10, Kum. 32:4, Yak. 1:17, Tit. 1:2, Kut. 32:14, Mt. 5:43-48.

Fungu la Kukariri: “ ‘Bali ajisifuye na ajisifu kwa sababu hii, ya kwamba ananifahamu mimi, na kunijua, ya kuwa mimi ni Bwana, nitendaye wema, na hukumu, na haki, katika nchi; maana mimi napendezwa na mambo hayo, asema Bwana’ ” (Yeremia 9:24).

Katika Mashariki ya Karibu ya kale, “miungu” ya mataifa haikuwa tu vigeugeu, miovu na isiyotabirika, bali pia iliamuru uovu, kama kafara ya watoto. Na hata wakati huo, umma wa wapagani haukutegemea kupata fadhila toka kwao na kwa hiyo hawakuthubutu kuvuka “miungu” yao ya kikabila.

Kwa mujibu wa Kumbukumbu la Torati 32:17, nyuma ya “miungu” hiyo kulikuwa na mapepo (tazama pia 1 Kor. 10:20, 21). Na aina zao za ibada zilikuwa kwa ajili ya kuwanyonya, zikiwaacha watu katika giza kuu la kiroho na kimaadili.

Mungu wa Biblia ni tofauti kabisa na nguvu hizi za mapepo. Yahweh ni mwema kabisa na tabia Yake haibadiliki. Na ni kwa sababu tu ya wema thabiti wa Mungu kwamba tunaweza kuwa na tumaini lolote, sasa na kwa umilele.

Kinyume kabisa na miungu ya uongo ya ulimwengu wa kale na hata kwa “miungu” ya kisasa ya leo, vilevile, Yahweh anasikitishwa sana na uovu, mateso, udhalimu na uonevu—vyote ambavyo anavishutumu kwa uthabiti. Na, muhimu zaidi, siku moja atavikomesha vyote, pia.

Upendo na Haki

Katika Maandiko yote, upendo na haki vinaenda pamoja. Upendo wa kweli unahitaji haki na haki ya kweli inaweza kutawaliwa na kudhihirishwa kwa upendo tu. Hatujazoea kufikiria dhana hizi mbili pamoja, lakini hiyo ni kwa sababu tu upendo na haki vimepotoshwa sana na wanadamu.

Soma Zaburi 33:5, Isaya 61:8, Yerima 9:24, Zaburi 85:10 na Zaburi 89:14. Maandiko haya yanafafanua jinsi Mungu anavyojishughulisha na haki?

Maandiko haya yanasema dhahiri kwamba Mungu anapenda haki (Zab. 33:5, Isa. 61:8). Katika Maandiko, dhana za upendo na haki zinaunganishwa kwa njia isiyoweza kutenganishwa. Upendo wa Mungu na haki ya Mungu vinakwenda pamoja, na anashughulika sana kwamba uadilifu na haki vitendeke katika ulimwengu huu.

Basi, kwa sababu nzuri, manabii wanalaumu kila aina ya udhalimu, ikijumuisha sheria zisizo za haki, mizani ya uongo, udhalimu na uonevu wa maskini na wajane au mtu yeyote asiyejiweza. Ingawa watu wanafanya maovu na udhalimu mwingi, Mungu ndiye daima “atendaye wema, na hukumu, na haki katika nchi” (Yer. 9:24). Kwa hiyo, katika Maandiko yote, wale waaminifu kwa Mungu wanatazamia sana hukumu ya Mungu kama jambo jema sana kwa sababu inaleta adhabu dhidi ya watenda maovu na wakandamizaji na inaleta haki na ukombozi kwa wahanga wa udhalimu na uonevu.

Kwa kweli, uadilifu na haki ndiyo msingi wa serikali ya Mungu. Serikali ya Mungu ya upendo yenye adili ni yenye haki na uadilifu, tofauti kabisa na serikali potovu za ulimwengu huu, ambazo mara nyingi hufanya udhalimu kwa faida binafsi na mamlaka binafsi. Katika Mungu, “fadhili na kweli zimekutana; haki na amani zimehusiana” (Zab. 85:10).

Na Mungu anaweka wazi kile anachotarajia kutoka kwetu. “Ee mwanadamu, yeye amekuonyesha yaliyo mema; na Bwana anataka nini kwako, ila kutenda haki, na kupenda rehema, na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu wako?” (Mik. 6:8). Ikiwa kuna kitu chochote tunachopaswa kuakisi katika tabia ya Mungu, upendo—haki na rehema vinayotokana nao—ungekuwa kiini.

Ni mifano gani, hata sasa ya haki ya kibinadamu iliyopotoshwa? Basi, tunawezaje kupaza sauti kwamba haki kamilifu ya Mungu ije siku moja?

Mungu ni Mwema na wa Haki Kabisa

Mungu hadai tu kupenda haki na kuwataka watu kupenda na kutenda haki, lakini Mungu Mwenyewe kikamilifu na kwa uthabiti anaonesha kwa mfano sifa hizi. Maandiko yanafundisha kwamba Mungu ni Mtakatifu kabisa, mwaminifu, mwenye haki na mwenye upendo. Mungu daima hufanya kile tu kilicho cha upendo, uadilifu na haki. Yeye kamwe hafanyi uovu wowote.

Soma Kumbukumbu la Torati 32:4 na Zaburi 92:15. Aya hizi zinafundisha nini kuhusu uaminifu na haki ya Mungu?

Aya hizi na zingine nyingi zinatangaza kwamba Mungu ni mwenye haki na mwenye upendo—"ndani yake hamna udhalimu" (Zab. 92:15, linganisha na Zab. 25:8, Zab. 129:4). Mungu "hataenda uovu; kila asubuhi hudhihirisha hukumu yake, wala hakomi; bali mtu asiye haki hajui kuona haya" (Sef. 3:5). Tazama tofauti ya moja kwa moja ya tabia ya Mungu juu na dhidi ya ile ya wale wanaopenda udhalimu.

Mungu anajua kilicho bora kwa kila mtu, anamtakia kila mtu kilicho bora na anafanya kazi daima kuleta matokeo bora zaidi kwa wote wanaohusika.

Soma Zaburi 9:7, 8 na Zaburi 145:9-17. Aya hizi zinafundisha nini kuhusu Mungu?

Mungu wa Biblia ni "mwamuzi mwenye haki" (Zab. 7:11) na hatakaa na mtu mwovu (Zab. 5:4). Kama 1 Yohana 1:5 inavyofundisha, "Mungu ni nuru wala giza lolote hamna ndani yake." Kwa hakika, Mungu si mwema kikamilifu tu, bali kulingana na Yakobo 1:13, "Mungu hawezi kujaribiwa na maovu" (linganisha na Hab. 1:13).

Katika haya yote, wema na utukufu wa Mungu vimeunganishwa pasipo kutenganishwa. Wakati wengi wanaabudu mamlaka, Mungu ana mamlaka yote, lakini Yeye anatumia mamlaka Yake kwa njia za haki na upendo tu. Si kwa nasibu kwamba Musa alipomwuliza Mungu, "Unionyeshe utukufu wako," Mungu alijibu kwa kusema, "Nitapitisha wema Wangu wote mbele yako" (Kut. 33:18, 19).

Kwa nini Mungu mwema namna hii anaruhusu kuwepo uovu mwingi ulioko katika ulimwengu huu? Jadili jibu lako darasani.

Tabia ya Mungu Isiyobadilika

Soma Malaki 3:6 na Yakobo 1:17. Aya hizi zinatufundisha nini kuhusu tabia ya Mungu?

Katika Malaki 3:6, Mungu anatangaza, “‘Mimi BWANA, sina kigeugeu.’” Wakati ambapo wengine wanasoma sehemu hii ya aya na kuchukulia kuwa ina maana kwamba Mungu habadiliki kwa namna yoyote ile, sehemu iliyosalia ya aya na muktadha wake wa karibu vinaonesha kwamba kutobadilika kwa Mungu kunakothibitishwa hapa ni kutobadilika kwa Mungu kimaadili. Sehemu iliyosalia ya aya inaonesha kwamba Mungu anaweza kubadilika kimahusiano, kwani Mungu anasema: “‘Ndiyo maana ninyi hamkuangamizwa, enyi wana wa Yakobo.’” Na katika aya inayofuata, Mungu anawatangazia watu Wake, “‘Nirudieni Mimi, nami nitawarudia ninyi’” (Mal. 3:7).

Kwa hivyo, Mungu anaingia katika mahusiano yanayoweza kuvunjika na kurejeshwa tena na tena na viumbe Wake, lakini kupitia mahusiano hayo yote ya kuvunjika na kurejeshwa tena na tena, na kupitia kila kitu kingine, tabia ya Mungu ni thabiti. Hili pia linathibitishwa katika Yakobo 1:17, inayotangaza kwamba kila kitolewacho kilicho kamili hutoka kwa Mungu, ambaye Kwake hakuna kubadilika. Mungu si chanzo cha uovu.

Hapa na kwingineko, Maandiko yanafundisha tena na tena kwamba tabia ya Mungu haibadiliki. Kwa maneno mengine, Biblia inafundisha kwa uthabiti kwamba Mungu hawezi kubadilika kimaadili. Hata hivyo, Mungu anaweza na anaingia katika uhusiano halisi na viumbe, ambao Mungu huwaitikia, lakini daima kwa upendo na haki.

Soma 2 Timotheo 2:13; Tito 1:2; na Waebrania 6:17, 18. Maandiko haya yanafundisha nini juu ya Mungu?

Mungu hawezi kujikana Mwenyewe; Mungu kamwe hadanganyi; na ahadi za Mungu hazivunjiki. Tunaweza kuwa na hakika kwamba Mungu wa Biblia ni Mungu yule yule ambaye (katika Kristo) alijitoa kwa hiari kwa ajili yetu msalabani. Yeye ni Mungu anayeweza kutumainiwa, bila shaka/kusitasita na tunaweza kuwa na ujasiri na tumaini kwa wakati ujao kwa sababu, kama Waebrania 13:8 inavyoliweka, “Yesu Kristo ni yeye yule jana, na leo na hata milele.”

Unawezaje kujifunza kuutumainia wema wa Mungu hata wakati mambo yameenda vibaya sana katika maisha yako? Taswira ya Mungu msalabani inafanya nini ili kukusaidia kujifunza kuuamini wema Wake?

Mungu Anayeghairi

Je, Mungu anaweza “kughairi”? Ikiwa ndivyo, hilo linamaanisha nini? Tumeona kwamba tabia ya Mungu haibadiliki kamwe. Hata hivyo, baadhi ya maandiko ya Biblia yanazungumzia Mungu kama “anayeghairi” au “kutuliza hasira.” Angalau kwa wanadamu, kutubu/kughairi kunahusisha kutambua kwamba mtu amefanya jambo baya. Basi, kwa namna gani baadhi ya aya za Biblia zinaweza kumweleza Mungu kama “aliyeghairi”?

Soma Kutoka 32:14 na ulinganishe na Yeremia 18:4–10. Unaelewa nini kuhusu maelezo haya ya “kughairi” kwa Mungu?

Katika aya hizi na zingine nyingi, Mungu anaelezewa kama anayeghairi hukumu kwa kuitikia toba fulani au kuomba kwa watu. Mungu anaahidi kwamba, ikiwa watu watageuka kutoka katika uovu wao, atageuka kutoka katika hukumu aliyopanga. Kugeuka kwa Mungu kuleta hukumu kwa kuitikia toba ya mwanadamu ni mada iliyoenea pote katika Maandiko.

Soma Hesabu 23:19 na 1 Samweli 15:29. Maandiko haya yanafundisha nini kuhusiana na iwapo Mungu “anaghairi” au “kujuta”?

Aya hizi zinatangaza dhahiri kwamba Mungu “‘si mwanadamu hata ajute’ ” (1 Sam. 15:29) na “‘Mungu si mtu, aseme uongo; Wala si mwanadamu, ajute; Iwapo amesema, hatalitenda? Iwapo amenena, hatalifikiliza?’ ” (Hes. 23:19). Ukisoma kwa kuzingatia aya zingine, maandiko haya hayawezi kuchukuliwa kumaanisha kwamba Mungu “haghairi” hata kidogo, lakini badala yake yanawasilisha ukweli kwamba “haghairi” au “kujuta” kwa njia ambazo wanadamu hufanya. Badala yake, Mungu daima anatimiza ahadi Zake, na wakati atabadili uelekeo katika kuitikia toba ya mwanadamu, Yeye daima anafanya hivyo kwa kupatana na wema Wake na Neno Lake. Mungu hughairi hukumu kwa kuitikia toba, hasa kwa sababu tabia Yake ni njema, ya haki, ya upendo, na ya rehema.

Ni nini umuhimu wa maelezo ya Biblia ya “kughairi” kwa Mungu? Hili linawasilisha nini kuhusu uthabiti wa tabia ya Mungu pamoja na ukweli kwamba Mungu anaingia katika mahusiano ya kweli yenye maafikiano ambayo kwa hakika yanaleta tofauti Kwake?

Shika Sana Upendo na Haki

Maandiko yanafundisha kila mara kwamba “ ‘Bwana, Mungu wenu, ndiye Mungu; Mungu mwaminifu, ashikaye agano lake na rehema zake kwao wampendao, na kushika amri zake, hata vizazi elfu’ ” (Kum. 7:9). Tabia Yake ya wema na upendo ilidhihirishwa kwa kiwango kikubwa na Yesu pale msalabani (tazama Rum. 3:25, 26; Rum. 5:8). Kwa mujibu wa Zaburi 100:5, “Kwa kuwa Bwana ndiye mwema; Rehema zake ni za milele; Na uaminifu wake vizazi na vizazi,” linganisha na Zab. 89:2). Hivyo, Mungu anaweza kutumainiwa; Anatoa tu zawadi nzuri kwa watoto Wake (Yak. 1:17; linganisha na Luka 11:11–13). Kwa hakika, huwatendea mambo mema hata wale wanaojiweka mahali pa maadui Zake.

Soma Mathayo 5:43–48. Hili linatufundisha nini kuhusu upendo wa ajabu wa Mungu? Tunapaswa kuwatendeaje wengine kulingana na mafundisho haya ya Yesu?

Mathayo 5 inaelezea upendo wa Mungu kama upendo mkamilifu. Upendo usio mkamilifu ni upendo unaopenda wale tu wanaokupenda. Lakini Mungu anawapenda hata wale wanaomchukia, hata wale wanaosimama kama adui Zake. Upendo Wake ni kamili na kwa hiyo, ni mkamilifu.

Ingawa upendo na rehema za Mungu vinapita kwa mbali matarajio yoyote ya kimantiki, kamwe haupuuzi au kupinga haki. Kinyume chake, unaleta haki na rehema pamoja (Zab. 85:10). Kadhalika, Biblia inatuhimiza: “ ‘Shika fadhili na hukumu; ukamngojee Mungu wako daima’ ” (Hos. 12:6). Kama toleo lingine linavyoliweka, “Shika sana upendo na haki” (Hos. 12:6, linganisha na Lk. 11:42).

Hatimaye, Mungu Mwenyewe ataleta haki kamilifu. Warumi 2:5 inafundisha, “hukumu Yake ya haki itafunuliwa” (Rum. 2:5). Hatimaye, waliokombolewa wataimba: “ ‘Ni makuu, na ya ajabu, matendo yako, Ee Bwana Mungu Mwenyezi; Ni za haki, na za kweli, njia zako, Ee Mfalme wa mataifa. Ni nani asiyekucha, Ee Bwana, na kulitukuza jina lako? Kwa kuwa wewe peke yako u Mtakatifu; kwa maana mataifa yote watakuja na kusujudu mbele zako; kwa kuwa matendo yako ya haki yamekwisha kufunuliwa’ ” (Ufu. 15:3, 4, linganisha na Ufu. 19:1, 2).

Isaya 25:1 inasema, “Ee Bwana, wewe u Mungu wangu; Nitakutukuza na kulihimidi jina lako; Kwa kuwa umetenda mambo ya ajabu, Mashauri ya kale, kwa uaminifu na kweli.” Tunawezaje kujifunza kumsifu Mungu, hata katika nyakati mbaya? Ni kwa njia zipi maisha yako mwenyewe yanaweza kutoa sifa kwa Mungu kwa njia inayoendeleza haki katika eneo lako la ushawishi?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "God's Love for Man (Upendo wa Mungu kwa Mwanadamu), uk. 9-15, katika Steps to Christ.

"Neno la Mungu linafunua tabia Yake. Yeye Mwenyewe ametangaza upendo Wake na huruma Zake zisivyo na kikomo. Musa alipooomba, 'Nionyeshe utukufu wako,' Bwana alijibu, 'Nitapitisha wema Wangu wote mbele yako.' Kutoka 33:18, 19. Huu ndiyo utukufu Wake. Bwana akapita mbele ya Musa, akatangaza, 'Bwana, Bwana, Mungu mwingi wa huruma, mwenye fadhili, si mwepesi wa hasira, mwingi wa rehema na kweli; mwenye kuwaonea huruma watu elfu elfu, mwenye kusamehe uovu na makosa na dhambi.'" Kutoka 34:6, 7. Yeye 'si mwepesi wa hasira, ni mwenye fadhili,' kwa sababu hufurahia rehema.' Yona 4:2; Mika 7:18.

"Mungu amefunga mioyo yetu Kwake kwa ishara nyingi mno mbinguni na duniani. Kupitia vitu vya asili, na uhusiano wa kina na wenye upendo zaidi wa duniani unaogusa mioyo ya wanadamu kwa kiwango cha juu, ametafuta kujidhihirisha kwetu. Lakini hivi vinauwakilisha upendo Wake kwa namna yenye dosari. Ingawa ushahidi huu wote umetolewa, adui wa wema alipofusha fikira za watu, hata wakamtazama Mungu kwa hofu; walimdhania kuwa mkali na asiyesamehe. Shetani aliwaongoza wanadamu kumfikiria Mungu kama nafsi ambayo sifa Yake kuu ni haki isiyo na huruma,— ambaye ni hakimu asiye na huruma, mwia mkali, mwenye shuruti. Alimwelewa Mwumbaji kama Anayetazama kwa jicho la wivu kuona upotovu na makosa ya wanadamu, ili apate kuwahukumu. Ilikuwa ni kuondoa uvuli huu wa giza, kwa kuufunulia ulimwengu upendo usio na ukomo wa Mungu, kwamba Yesu alikuja kuishi kati ya wanadamu."—Ellen G. White, *Steps to Christ*, uk. 10, 11.

Maswali ya Kujadili:

- ① Kwa nini ni muhimu sana kutambua kwamba utukufu wa Mungu unafungamanishwa na wema Wake? Hili linasahihishaje teolojia ya utukufu inayosisitiza juu ya mamlaka tu bila kulisitizia upendo na tabia ya Mungu?
- ② Je, umewahi kuwa na wasiwasi juu ya wema wa Mungu? Je, unamjua mtu yeyote ambaye ametilia shaka wema wa Mungu kwa sababu ya jinsi wale wanaodai kumfuata Mungu nyakati fulani wanavyotenda, au kwa sababu tu ya uovu wote duniani? Ulishughulikaje na swali hilo kwa ajili yako mwenyewe, na unawezaje kumsaidia mtu anayetilia shaka wema wa Mungu? Tazama somo la juma lijalo.
- ③ Darasani, fafanua zaidi jibu la swali la Jumatatu. Uhalisi wa pambano kuu unatusaidiaje kuelewa maovu yote yaliyopo sasa?